

Digitales Brandenburg

hosted by Universitätsbibliothek Potsdam

[Sefer Shemu'el]

[Sefer Shemu'el]

Obornik, Meïr

5565 [1804/1805]

∞

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-9622

איהו , דאם ער ענדליך איהרער שטימע
 גהער גאב . ער שטונד פאן דער ער
 דע אויף , אונד זעצטע זיך אויף דאן
 בעט . (כד) דאן ווייב האטטע איין
 געמעסטעטעס קאלב אים הויזע , זיא
 איילטע , שלאכטעטע עם , נאם
 מעהל , קנעטעטעטעס , אונד בוקקובן .
 (כה) זיא זעצטע עם שאול אונד זיינען
 דיהנרען פאר , זיא אסען , שטאנדען
 זאדאן אויף , אונד רייזטען נאך דיא
 זעלבע נאכט צוריק .

האשה וישמע לקלם ויקם
 מהארין וישב אל-המטה :
 (כד) ולאשה עגל-מרבק
 בבית ותמהר ותזבזהו ותקח
 קמה ותלש ותפחו מצות :
 (כה) ותגש לפני-שאול ולפני
 עבדיו ויאכלו ויקמו וילכו
 בלילה ההוא :

כט (א) היא פלשתיים צאגען אללע
 איחרע לאגער צו זאממען נאך
 אפק , אונד ישראל דזאטטען איהר
 לאגער . אן איינער קוועלע אין יורעאל .
 (ב) דיא אבערן דער פלשתיים ריקטען
 פאר , מיט הונדרטען אונד טויענדן .
 נאך איהנען צאג דוד מיט זיינען לייטן ,
 אן אבישם זייטע . (ג) דא שפראכען
 דיא פירשטען דער פלשתיים ; וואס
 זאללן

כט (א) ויקבצו פלשתיים את-
 כל-מהגייהם אפקה וישר
 חנים בעין אשר ביורעאל :
 (ב) וסרני פלשתיים עבדים
 למאות ולא לפים ודוד ואנשיו
 עבדים באחרנה עסאכיש :
 (ג) ויאמרו שרי פלשתיים מה
 העברים

באור

רשי

סס יקרא מרבק, זכת"י עגל פטים, ודומה לו
 בדר"ל הכניסה לרבקה ודסה (כד"ק) .
 כט (א) אפקה, ולמעלה נאמר וישבו
 בזכס ? וכן ישראל
 חוכים בעין, ולמעלה בגלגוע ? וע"ז האחרון אפשר לומר שהיה מעין נובע תחת הר גלגוע,
 והראשון כראש קצה, כי ידענו שהעלמיה הזאת היתה ביזשכר אל הר הגלגוע, ואפק
 בנחלת אשר כ"ס ציהושע (י"ט ל'), אס לא שנקבל שהית' אפק אחר ביזשכר סמו' לגלגוע .
 עברים למאות, עם אנשיהם שהיו מאות ואלפים, כי הם היו שני אלפים ושתי מאות .
 (ג) נפלו, כמו על פני כל אחיו נפל; והוא

(כד) עגל מרבק . עגל פטים :
 כט (ג) מיוס נפלו . מיוס הנייתו
 עלי : ל (ט) ויזוחו
 כמו

מכלל יופי

אל"ף וזה א' מהם : [הרגוחני, ממנוחתי : להעלות, ממנוחתי : (כ) מלא, שם :
 ורא, ביו"ד האיתן לבד : נבהל, פועל עבר : (כד) וחפחו שרשו אפה :
 ט (ג) נפלו, בקקן חטף : (ד) הפקדו, ענין הנחה : ירד, דרך המלחמה
 בעק, ומ"ש לא יעלה נגד המקום שעלו להלחם בו : האנשים ההם,
 על עצמם : הסרנים, שרים : ואור לכם, כשיאיר לכם :
 ל (ג) ויכו

הַעֲבָרִים הָאֵלֶּה וַיֹּאמֶר אַכִּישׁ-
 שָׂרֵי פְלִשְׁתִּים הַלֹּא-זֶה דָּוִד
 עֲבָדִי שָׂאוֹל מֶלֶךְ-יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
 הָיָה אֵתִי זֶה יָמִים אֲזֶּה-שָׁנָיִם
 וְלֹא-מָצָאתִי בּוֹ מְאוֹמָה מִיּוֹם
 גָּפְלוֹ עַד-הַיּוֹם הַזֶּה: (ד) וַיִּקְצְפוּ
 עָלָיו שָׂרֵי פְלִשְׁתִּים וַיֹּאמְרוּ לוֹ
 שָׂרֵי פְלִשְׁתִּים הָשֵׁב אֶת-הָאִישׁ
 וַיֵּשֶׁב אֶל-מְקוֹמוֹ אֲשֶׁר הִפְקִדְתּוּ
 שָׁם וְלֹא-יָרַד עִמָּנוּ בְּמַלְחָמָה
 וְלֹא-יִהְיֶה-לָּנוּ לְשֹׁטֵן בְּמַלְחָמָה
 וּבַמָּה יִתְרַצֶּה זֶה אֲ-אֲדַנְיֹה הַלֹּא
 בְּרֵאשֵׁי הָאֲנָשִׁים הָהֵם:
 (ה) הַלֹּא זֶה הַדָּוִד אֲשֶׁר יַעֲנֵנוּ-לוֹ
 בְּמַחְלוֹת לֵאמֹר הִכָּה שָׂאוֹל
 בְּאַלְפֹו וְדָוִד בְּרִבְכָתּוֹ: (ו) וַיִּקְרָא
 אַכִּישׁ אֶל-דָּוִד וַיֹּאמֶר אֵלָיו חַי־
 יְהוָה בְּיַיֶּשֶׁר אַתָּה וְטוֹב בְּעֵינַי
 צִאתְךָ וּבֹאָה אֵתִי בְּמַחְנֶה כִּי
 לֹא-מָצָאתִי בְךָ רָעָה מִיּוֹם בּוֹאָה
 אֵלָי עַד-הַיּוֹם הַזֶּה וּבְעֵינַי
 הִפְרָגִים לֹא-טוֹב אַתָּה:
 (ז) וְעַתָּה שׁוּב וּלְךָ בְּשָׁלוֹם וְלֹא-

הַעֲשֵׂה רָע בְּעֵינַי כִּרְגִי פְלִשְׁתִּים:

זאללן דיזע עברים? אכיש אנטווארטטע
 דען פֿירשטן: דאזאויזט יא דוד: איין
 אונטערטאָהן דעם שאול, קעניגס אין
 ישראל, דער שאָהן יאהר אונד טאָגע
 בייא מיר איוזט, אָן דעם איך ניכט דען
 מינדעסטן טאָדל געפֿונדן, זייט דעם
 ער זיך בייא אונס נידערגעלאָסן, ביז
 איוף דיזען טאָג. (ד) אָבער די-
 בֿעעהלסהאָבער דער פֿלשתים וואָרען
 איבער איהן בעזע, אונד שפראכען צו
 איהם: ענטלאָס דיזען מאַן, דאָס ער
 צוריק קעהרע אָן דען אָרט, דען דו-
 איהם אָנגעוויזן האָט. ער קאָן ניכט
 מיט הינאָב ציהן אין דען קריג, דאָס ער
 אונס ניכט הינדרע אים שמרטיטע. וואָ-
 מיט קענטע זיך דיזער זיינעם העררן בע-
 ליכט מאַכען? ניכט מיט דען קעפֿן
 דיזער לייטע? (ח) איוזט דאָן ניכט
 דוד, דעם מאַן אים טאָנצע ענטגעגען
 זאָג: שאול שלעגט זיינע טווענדע,
 אונד דוד זיינע מיריאָן? (ו) דאָ לים
 אכיש דוד צו זיך קאממען, אונד שפראך
 צו איהם: זאָ וואָהר גאָטט לעכט! איך
 האָלטע דיך פֿיר רעכטשאַפֿן, מיר איוזט
 דיין אויסאונד איינגעהן אים לאָגער אָן
 מיינער זייטע רעכט לייב; דען איך
 האָבע, זייט דעם דוא צו מיר געקאממען:
 ביו צור שטונדע ניכטס אונרעכטס אָן
 דיר געפֿונדן, אָכר דען בֿעעהלסהאָברן
 ביזט דוא ניכט ווילקאממען. (ז) געה
 אַלואָ אין פֿרידן צוריק, אונד האַנדלע
 דען בֿעעהלסהאָברן ניכט צו ווידר.

(ח) ויאמר

באלפיוק. ברבכתו ק' ב'א ו ר

כמו שכן. (ד) יתרצה, כמה יעשה עמנו מרוצה וישובל לשאול, הלא צמתו את צבאיו

(ח) דוד אנטווארטעטע דעם אביש ,
 וואס האבע איך דען בעגאנגען ? וואס
 האוט דוא אן דיינעם דיהנער , זייט דעם
 ערשטן טאגע מיינעם אויפגעטרואלטס
 פאר דיר , ביו אויף דען הייטיגן , אויס
 צוצעצן געפונדן , דאס איך ניכט מיט
 ציהן , אונד מיט דען פיינדען מיינעם
 דעררו אונד קעניגס שטרייטן זאלל ?
 (ט) אביש אנטווארטעטע אונד שפראך
 צורוד : איך ווייס עס וואהל , מיר
 ביזט דוא זא ליב , וויא איין ענגל גאטטס ;
 אלליין דיא דייפטער דער פלשחים
 שפרעכען : ער דארף ניכט מיט אונס אין
 דען קריג ציהן . (י) שטעה אלזא
 מארגען פריה אויף , מיט דען קנעכטן
 דיינעם העררן , דיא מיט דיר געקאממן
 זינד , מארגען פריה , זא באלד עס
 אייך העלל גענוג איזט (דער טאג אנט
 בריכט) קענט איהר אבציהן .
 (יא) דוד שטאנד מיט זיינען לייטען
 פריה אויף , אבצוריווען , אום איין
 דאו לאנד דער פלשחים צוריק צו
 קעהרן , אונד דיא פלשחים ריקטן
 פאר געגן יזרעאל .

ל (א) אלס דוד מיט זיינען לייטן אס
 דריטען טאגע נאך צקלג קאם , זא
 זוארען דיא עמלקים אין דאו זודלאנד
 אונד צקלג איינגעפאללען , דאטטען
 צקלג

ב א ו ר

(ח) ויאמר דוד לא אביש כי מה
 עשיתי ומה מצאתי בעבדך מיום
 אשר הייתי לפניך עד היום הזה
 כי לא אבוא וגלחמתי באיבי
 אדני המלך : (ט) ויען אביש
 ויאמר אל דוד ידעתי כי טוב
 אתה בעיני כמלאך אלהים אף
 שרי פלשתים אמרו לא יעלה
 עמנו במלחמה : (י) ועתה
 השכם בבקר ועבדי אדניך
 אשר באו אתך והשכמתם
 בבקר ואזר לכם ולכו :
 (יא) וישכם דוד הוא ואנשיו
 ללכת בבקר לשוב אל ארץ
 פלשתים ופלשתים עלו
 יזרעאל :

ל (א) ויהי בבא דוד ואנשיו
 צקלג ביום השלישי ועמלקי
 פשטו אל נגב ואל צקלג ויכו
 את

בידו . (י) ועבדי אדוניך , הס אנשי דוד , וקראס עבדי שאול . והשכמתם , לפי שהאריך
 בדברים , חזר ואמר זה . אתר שאמר כנר האכס בנקר . ואזר לכם , כשיאיר לכם היום .
 ל (א) ביום השלישי , לשונם ממחנה פלשתים , ראו שעמלקי פשטו בו . אל נגב ,
 כמו שחזרה למטה נגב הכרתי נגב כלב (פ' י"ד) . ויכו , כל ויכה הסמוך
 לעיר אין פירושו המתו אנשי העיר , אלא לכידת העיר והרוסת בנינים , וזה בנין אב
 לכולם , כי כאמר לא המיתי איש . וכתב רד"ק ח"ל : ואמר ויכו על הרוסת הננין ,
 ג"ד הרסנת הלשון כמו שאומר על הננין וירפא את מונק ה' , ויחב יקיה את
 זכר